

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 5C/459/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207588
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8812207588.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154 zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti odporcovi: S. F.W., E.. XX.XX.XXXX, J. I. S. X. A. XX/X - D., XXX XX K. E. J., toho času na neznámom mieste zastúpený opatrovníčkou G. S., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Humenné, o zaplatenie 1.162,55 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 139,80 eur s 9% ročným úrokom z omeškania od 21. 10. 2009 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Odporcovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal voči odporcovi zaplatenia istiny 1.056,87 eur, zmluvnej pokuty vo výške 105,68 eur, úroku z omeškania vo výške 9,00% p.a. z dlžnej sumy 1.056,87 eur od 21.10.2009 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie návrhu odôvodnil tým, že právny predchodca navrhovateľa spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130 poskytla odporcovi na základe Zmluvy o pôžičke e.č.: 7026458 uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom dňa 10.04.2007 (ďalej len "Zmluva") úver vo výške 1.398,13 eur, ktorý sa odporca zaviazal uhradiť formou 30 pravidelných mesačných splátok s dátumom splatnosti poslednej splátky dňa 20.10.2009. V rozpore so zmluvnými dojednaniaми odporca svoj záväzok voči navrhovateľovi nesplnil v čase určenom v Zmluve, čím sa dostal do omeškania. Navrhovateľovi tak vzniklo právo požadovať od odporcu zaplatenie zostatku dlžnej istiny podľa identifikácie postúpenej pohľadávky vo výške 1.056,87 eur s príslušenstvom a zmluvnú pokutu na základe príslušných zmluvných ustanovení. Po postúpení predmetnej pohľadávky odporca svoj záväzok do dnešného dňa neuhradil ani len sčasti, voči navrhovateľovi je tak v omeškaní so zaplatením istiny vo výške 1.056,87 eur s prísl. a zmluvnej pokuty. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. ako postupcom a spoločnosťou Intrum Justitia Slovakia s.r.o. ako postupníkom dňa 10.03.2011 bola pohľadávka voči odporcovi vo výške dlžnej istiny 1.056,87 eur s príslušenstvom a zmluvnou pokutou postúpená navrhovateľovi. V prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky je dlžník v zmysle Všeobecných obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o pôžičke, povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu za omeškanie splácania pôžičky vo výške 10 % z dlžnej čiastky. Na základe vyššie uvedeného vzniklo navrhovateľovi právo požadovať z dôvodu nezaplateného dlhu od odporcu, aby mu zaplatil istinu 1.056,87 eur, zmluvnú pokutu vo výške 105,68 eur (10% z dlžnej

čiasťky v zmysle Všeobecných obchodných podmienok), úrok z omeškania vo výške 9,00% p.a. z dlžnej sumy 1.056,87 eur od 21.10.2009 do zaplataenia a náhradu nákladov vynaložených na úhradu súdneho poplatku a náhradu trov právneho zastúpenia.

Odporca sa k návrhu navrhovateľa nevyjadril. Jeho pobyt súdu nie je známy, preto mu bola na zastupovanie v súdnom konaní ustanovená opatrovníčka.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami, a to Zmluvou o poskytnutí rýchlej pôžičky zo dňa 12.04.2007 spolu s Podmienkami a Všeobecnými obchodnými podmienkami, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 10.03.2011 medzi Consumer Finance Holding a.s. a navrhovateľom s identifikáciou postúpenej pohľadávky. Ďalej súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s podaním navrhovateľa zo dňa 07.03.2013 spolu s prílohami a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

Postupca Consumer Finance Holding a.s. ako veriteľ a odporca ako dlžník uzavreli dňa 12.04.2007 Zmluvu o poskytnutí rýchlej pôžičky (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej sa postupca zaviazal poskytnúť odporcovi pôžičku vo výške 995,82 eur (30.000,- Sk) pri mesačnej splátke 46,60 eur (1.404,- Sk), ktorú mal odporca uhradiť 30 splátkami.

Podľa bodu X. zmluvy riadnym vyplnením a podpísaním tejto zmluvy všetkými zastúpenými stranami uzavrela spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. s klientom zmluvu o pôžičke, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Podmienky a Všeobecné obchodné podmienky.

V článku 1 bod 1.1 Všeobecných obchodných podmienok je uvedené, že služba znamená výroby a / alebo služby (vrátane služby poskytovania pôžičiek), ktoré je spoločnosť oprávnená poskytovať podľa predmetu podnikania zapísaného v obchodnom registri, a ktoré poskytuje klientom na základe zmluvy.

Z článku 2. bod 2.1 Všeobecných obchodných podmienok vyplýva, že tieto VOP upravujú vzťahy medzi klientom na jednej strane a spoločnosťou na strane druhej v súvislosti so službou a jej poskytnutím na základe zmluvy a pri uplatňovaní práv z plnení povinností vyplývajúcich zo zmluvy a povinným na jednej strane a spoločnosťou na strane druhej v súvislosti s uspokojením alebo domáhaním sa uspokojenia zabezpečovanej pohľadávky spoločnosťou ak klient nesplní zabezpečovanú pohľadávku riadne a včas.

Ako vyplýva z článku 4. bod 4.1 Všeobecných obchodných podmienok klient je navrhovateľom uzatvorenia zmluvy. Návrh na uzatvorenie zmluvy klient doručuje spoločnosti na predpísanom tlačíve.

Podľa článku 5. bod 5.1 Všeobecných obchodných podmienok spoločnosť poskytuje klientovi službu na základe uzatvorenej zmluvy.

Z článku 5. bod 5.4 Všeobecných obchodných podmienok vyplýva, že klient je povinný plniť spoločnosti za poskytnutie služby riadne a včas spôsobom dohodnutým v zmluve.

Podľa článku 12. bod 12.2 Všeobecných obchodných podmienok spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak klient sa dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je klient povinný zaplatiť pokutu vo výške 10% z tejto dlžnej splátky. V tento deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou.

Podľa článku 15 bod 15.8 Všeobecných obchodných podmienok zmluva obsahuje zmluvné typy a) úverová zmluva podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a podporne podľa Obchodného zákonníka a/ alebo b) kúpna zmluva podľa Občianskeho zákonníka.

Podľa predloženej Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 10.03.2011 spolu s identifikáciou postúpenej pohľadávky, kde je uvedené meno a priezvisko odporcu spolu s evidenčným číslom, číslom zmluvy, výškou pohľadávky ku dňu postúpenia a zároveň všetky úhrady odporcu, došlo k postúpeniu pohľadávky z postupcu - Consumer Finance Holding, a.s. na postupníka - navrhovateľa.

V písomnom vyjadrení navrhovateľ doplnil svoj návrh o prehľad obrátov na úverovej zmluve e.č. 7026458, z ktorého je preukázaná výška časti navrhovateľom uplatnenej pohľadávky z titulu nezaplateného úveru poskytnutého odporcovi na základe úverovej zmluvy e.č. 7026458. V čase postúpenia dlžná suma pozostávala z dlžnej istiny v sume 1.056,87 eur s prísl. (tak ako to vyplýva aj z identifikácie pohľadávky postúpenej navrhovateľovi zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 10.03.2011) a zmluvnej pokuty v sume 105,68 eur v zmysle ust. čl. 12 bod 12.2. Všeobecných zmluvných podmienok úverovej zmluvy. Z predloženého prehľadu platieb na úverovú zmluvu je zrejماً platobná disciplína odporcu, pričom navrhovateľom uplatnená pohľadávka v sume istiny 1.056,87 eur s prísl. je vypočítaná ako rozdiel medzi celkovou výškou pohľadávky vrátane pokút a poplatkov v sume 1.518,03 eur po odpočítaní pokút a poplatkov v sume 461,16 eur, ktorých zaplatenie nie je predmetom tohto súdneho konania. Výška nezaplatenej istiny tak predstavuje sumu 1.056,87 eur, a s ktorej platením je odporca voči navrhovateľovi v omeškaní. Navýšenie úveru o úroky má svoj základ v RPMN vo výške 32,08%, ktorá je uvedená v čl. 3 Podmienok k zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky. Odporca sa poskytnutý úver v sume 995,82 eur zaviazal splatiť formou 30 pravidelných mesačných splátok. V súlade s ust. čl. 6 bod 6.1., bod 6.2. a bod 6.4. Všeobecných zmluvných podmienok úverovej zmluvy dátum splatnosti prvej dohodnutej mesačnej splátky pripadol na 20.05.2007, dátum splatnosti poslednej zmluvne dojednávanej splátky pri počte 30 splátok pripadol na 20.10.2009. Odporca nesplatil úver v dohodnutej lehote splatnosti, ktorej posledný deň pripadol na dátum splatnosti poslednej zmluvne dojednávanej splátky k 20.10.2009, od 21.10.2009 bol voči navrhovateľovi v omeškaní so zaplatením dlžnej istiny 1.056,87 eur s príslušenstvom a zmluvnej pokuty.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Ako vyplýva z § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V zmysle § 23a ods. 1. a 2. zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (účinný v čase uzavretia zmluvy), spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu.

Na uvedený právny vzťah je totiž potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa

ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Z § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy vyplýva, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Ako vyplýva z § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozorením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v §2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Ako vyplýva z § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom bola uzavretá zmluva o pôžičke, ktorá bola na navrhovateľa postúpená zmluvou o postúpení, ktoré postúpenie bolo preukázané v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Podľa Všeobecných obchodných podmienok úverová zmluva sa mala riadiť zákonom o spotrebiteľských úveroch a podporne Obchodným zákonníkom.

Súd je toho názoru, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou a pri závere o tom, že ide o zmluvu spotrebiteľskú, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že odporca uzatvoril s Consumer Finance Holding, a.s., dňa 10.04.2007 Zmluvu o poskytnutí rýchlej pôžičky, pričom touto zmluvou sa veriteľ zaviazal poskytnúť odporcovi pôžičku vo výške 995,82 eur (30.000,- Sk) pri mesačnej splátke 46,60 eur (1.404,- Sk), ktorú mal odporca uhradiť 30 splátkami.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. takáto zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať okrem iného sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov. Navrhovateľ však v danom prípade nepreukázal, že odporcu ako spotrebiteľa o týchto náležitostiach informoval, pretože predmetná zmluva neobsahuje žiadne údaje o výške uplatneného úroku zo spotrebiteľského úveru, vrátane poplatkov uvedených v žalobnom návrhu. Podľa § 4 ods. 5 cit. zák. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené. Pretože predmetná úverová zmluva neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 cit. zák., a to najmä údaje o výške úroku, iných poplatkov, uvedený spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahuje údaj o úrokoch, ale len údaj o výške mesačnej splátky vo výške 1.404,-Sk. Ani úverové zmluvné podmienky navrhovateľa, na ktoré zmluva o úvere poukazuje ako na svoju neoddeliteľnú súčasť, neobsahujú žiadnu úrokovú sadzbu. Ustanovenie § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy je v súlade s čl. 8 smernice, ktorá umožňuje členským štátom prijať právnu úpravu nad rámec smernice a takéto ustanovenie pôsobí dostatočne sankčne a odradzujúco. Úroky popri údajoch o celkových nákladoch (RPMN) majú svoje opodstatnenie, pretože úroky vyjadrujú cenu hlavného predmetu plnenia.

Účelom právnej úpravy (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch. Navrhovateľ ako dodávateľ má preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov a poplatkov. A to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Odporca však túto možnosť nemal, keďže výška úroku z úveru nie je uvedená v zmluve o úvere (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010).

V tomto smere je potrebné poukázať na to, že uvedené platí v zmysle cieľov smernice Rady 93/13 EHS (čl. 3, 4) o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („smernica“) len za stavu, ak je cena plnenia uvedená transparentne a zrozumiteľne (porov. uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOSTĚ, s.r.o./KORČKOVSKÁ zo dňa 16.11.2010).

Súd ďalej uvádza, že navrhovateľ ukryl podmienky, ktoré mali byť podstatné pre informáciu klienta, teda spotrebiteľa pre poznanie rozsahu záväzku do úverových podmienok. Ako vyplýva z čl. 6 ods. 1 smernice Rady č. 2005/29 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá alebo akýmkoľvek spôsobom, vrátane celkového prevedenia uvádza do omylu, alebo je spôsobilá viesť do omylu priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k jednému, alebo viacerým prvkom vymenovaným v tomto čl. 6 ods. 1, pričom v oboch prípadoch zapríčiňuje, alebo je spôsobilá zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Článok 2 písm. d Smernice č. 2005/29 definuje pojem obchodné praktiky použitím zvlášť širokej formulácie ako „akékoľvek konanie a opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenia, obchodné komunikácie, vrátane reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojené s podporou, predajom alebo dodávkou produktu spotrebiteľom“.

Navrhovateľovi preto vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých jednorazovo odporcovi. Navrhovateľ poskytol odporcovi celkovú sumu 995,82 eur, odporca vykonal navrhovateľovi jednotlivými splátkami úhrady vo výške 139,80 eur.

Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Úverové podmienky odporca nepodpísal, preto pre nedodržanie zákonom vyžadovanej písomnej formy nejde o platný právny úkon.

Odhladnuc od nedostatku písomnej formy súdy už v minulosti judikovali, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí odvolací súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade nemohla privodiť viazanosť úverových podmienok.

Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad vo vzťahu k úrokom z úveru a ostatným poplatkom. Úroky z úveru a ostatné poplatky obsiahnuté v úverových podmienkach, sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy.

Na základe vyššie uvedeného mal tak navrhovateľ iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých jednorazovo odporcovi spolu s úrokom z omeškania.

Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 111 Občianskeho zákonníka, zmena v osobe veriteľa nemá alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené zákonné ustanovenie je súd povinný aj z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku navrhovateľa voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Navrhovateľ poskytol odporcovi na základe zmluvy peňažnú sumu vo výške 995,82 eur. Odporca si svoju povinnosť zo zmluvy splnil len čiastočne, zaplatil 3 splátky po 46,60 eur, t.j. celkovo 139,80 eur. Mesačná splátka podľa úverovej zmluvy bola splatná vždy 20. dňa v mesiaci. Keďže návrh na súd bol navrhovateľom podaný dňa 27.07.2012, podľa uvedených zákonných ustanovení o premlčaní práva, súd považoval nárok navrhovateľa na jednotlivé mesačné splátky do dátumu 20.07.2009 za premlčané a preto tieto sumy nemohol navrhovateľovi priznať. Za mesiace august až október 2009 má navrhovateľ právo na dohodnuté mesačné splátky, teda 3 mesiace x 46,60 eur, čo predstavuje sumu 139,80 eur a na túto sumu je odporca súdnym rozhodnutím zaviazaný. V prevyšujúcej časti požadovanej istiny súd nárok navrhovateľa ako premlčaný zamietol.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný

platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba C. T. I. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba C. T. I. a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba C. T. I. platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba C. T. I. sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej E.X. I. S. platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Splatnosť poslednej splátky pôžičky a tým aj celej pohľadávky navrhovateľa nastala dňa 20.10.2009, čo vyplýva priamo zo zmluvy. Odporca sa neuhradením záväzku riadne a včas dostal do omeškania, preto ho súd zaviazal aj na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 9% ročne odo dňa nasledujúceho po splatnosti celej pohľadávky, teda od 21.10.2009 do zaplatenia. Ku dňu 21.10.2009 bola základná úroková sadzba C. T. I. vo výške 1% p.a. , úroky z omeškania tak predstavujú výšku 9 % ročne (8% + 1%).

Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu v sume 105,68 eur uplatňovanú navrhovateľom podľa článku 12. bod 12.2 Všeobecných obchodných podmienok, súd uvedený nárok považoval za neopodstatnený. Dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 10% z každej omeškanej splátky, ktorú je klient povinný zaplatiť v tridsiaty deň po jej splatnosti, súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto absolútne neplatnú s poukazom na § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ. Takto dohodnutá výška zmluvnej pokuty neúmerne zaťažuje spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ okrem dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá navýši jeho každú nesplatenú mesačnú splátku o 10% mal platiť aj sankčný úrok (podľa bodu 12.3 Všeobecných obchodných podmienok), ktorý bol dohodnutý vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania (hoci navrhovateľ si uplatňuje úrok z omeškania v súlade so zákonom), čo má za následok neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a je jednoznačne v prospech veriteľa. K tomuto záveru súd dospel na základe skutočnosti, že navrhovateľ okrem zmluvnej pokuty si v zmluvných podmienkach dojednal i úrok z omeškania vo výške 0,05% za každý deň omeškania, ide teda o kumulovanie sankcií voči odporcovi ako spotrebiteľovi. Navyše táto zmluvná podmienka sa javí byť ako neurčitá a nejasná, nakoľko z uvedeného dojednania zmluvnej pokuty nevyplýva, ako sa táto uplatní v ďalších mesačných splátkach a či ju možno požadovať aj opakovane za omeškanie tej istej splátky. Zároveň je lehota splatnosti takto dojednanej zmluvnej pokuty pomerne krátka. Pri uplatnení výšky zmluvnej pokuty 10% mesačne z každej nesplatennej splátky dochádza k neprimeranému a tiež duplicitnému zaťaženiu spotrebiteľa v prospech veriteľa. Neprimeranosť zmluvnej pokuty súd vidí aj v tom, že sadzba 10 % z mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 30 dní je v prepočte na rok až vo výške 120% (10 % x 12 mesiacov). Rozsahu zmluvnej pokuty z hľadiska jej dôsledkov korešponduje zmluvná pokuta v prepočte cca 120 % ročne, čo je jednoznačne neprimeraná sankcia. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp.zn. 3Co 3/2011.

V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania, zmluvná pokuta, náhrada škody podľa bodu 11.2 VOP. Tiež lehota splatnosti zmluvnej pokuty je krátka, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa. Súd preto navrhovateľovi nepriznal zmluvnú pokutu a v tejto časti návrh navrhovateľa zamietol.

V danej právnej veci súd návrhu v časti uplatneného nároku na zaplatenie sumy vo výške 139,80 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne z tejto sumy od 21.10.2009 do zaplatenia vyhovel a vo zvyšnej časti návrhu, t.j. ohľadom sumy 1.022,75 eur s prísl. návrh zamietol.

Pri rozhodovaní o trovách konania súd vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Po prepočte pomeru úspechu a neúspechu účastníkov, navrhovateľ mal vo veci úspech vo výške 12% ($139,80/1.162,55 \times 100 = 12,02$) a neúspech vo výške 88% ($100-12 = 88$ %). Úspešnejšiemu odporcovi, tak vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 76 % (po odrátaní neúspechu odporcu od jeho úspechu). Keďže odporca si náhradu trov konania neuplatnil, súd mu trovy konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.